

К.В. Чичуліна, к.т.н., доцент,
 О.І. Щур-Дунець, студент
 Національний університет
 «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»,

РЕФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ В БУДІВНИЦТВІ: НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ БУДІВЕЛЬНОГО РИНКУ УКРАЇНИ

На сьогодні основним нормативним документом, який визначає правила визначення вартості будівництва є Настанова з визначення вартості будівництва затверджена Наказом Міністерства розвитку громад та територій від 01.11.2021 №281 (далі - Настанова), зі змінами затв. Наказом від 30.04.2022 № 67 (Зміна №1) та Наказом від 01.12.2022 № 244 (Зміна №2), яка прийшла на заміну ДСТУ Б Д1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва» (рис. 1).

Рис.1. Настанова з визначення вартості будівництва

Відповідно [1] декілька останніх років велась активна дискусія, яка закінчилась прийняттям рішення, що система ціноутворення в будівництві буде визначатись не національними стандартами, а кошторисними нормами та нормативами, які будуть розробляться та затверджуватись Міністерства розвитку громад та територій України. Це рішення було закріплено змінами до Закону України про стандартизацію, які були затверджені Законом України від 20.10.2019 № 132 – IX. Відповідно до цього закону, національні стандарти у сфері ціноутворення в будівництві припиняють свою дію з 16 жовтня 2020 року і стають чинними кошторисні норми та нормативи. Найбільш активною є позиція фахівців Укравтодору, яка полягає в отриманні автономної системи ціноутворення для дорожньої галузі та

запровадження ряду ефективних, на їх погляд, новацій. Перш за все, фахівцями цього відомства генерується ідея створення автономної системи ціноутворення дорожнього будівництва, яка була запропонована законопроектом 2234 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення системи ціноутворення в будівництві автомобільних доріг загального користування».

Цим законопроектом передбачається внесення змін у відповідні статті Законів України «Про інвестиційну діяльність» та «Ціни і ціноутворення», якими обов'язковість застосування кошторисних норм і нормативів при здійсненні будівництва об'єктів за державні кошти не розповсюджується на будівництво автомобільних доріг загального користування.

А вартість нового будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування визначається на підставі методик та правил, які затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері дорожнього господарства.

Сутність ідеї автономного ціноутворення, генерована Укравтодором та підпорядкованими йому організаціями, полягає у тому, що формування договірної ціни та тендерних пропозицій може здійснюватися на підставі

укрупнених показників вартості окремих видів робіт, основною складовою застосування яких є вартість матеріальних ресурсів, яка визначається на підставі не мінімальних цін, а не вище середньозважених, що склалися у тому чи іншому регіоні.

На сьогодні ДерждорНДІ презентує можливість переходу на укрупненні вартісні показники. Застосування кошторисних норм та нормативів передбачається виключно та обов'язково для об'єктів, що споруджуються за державні кошти. Відтак, в загальному вигляді кошторисна вартість проектною організацією може бути достовірно визначена лише на підставі ресурсних норм, якими передбачені витрати матеріальних і технічних ресурсів та трудовитрати, помножені на їх вартісні показники. Затверджена методика визначення вартості дорожніх робіт та послуг щодо визначення вартості нового будівництва, реконструкції, ремонтів та експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування [2]. Ця Методика визначає механізм формування вартості нового будівництва, реконструкції, ремонтів та експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування.

Література

1. Ісасенко, Д. (2021). *Стан реформування системи ціноутворення в будівництві. Економіка та суспільство*, (29). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-17>.

2. *Наказ Міністерства інфраструктури України Про затвердження Методики визначення вартості дорожніх робіт та послуг щодо визначення вартості нового будівництва, реконструкції, ремонтів та експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування № 753.*